

Filemonbrevet: et vejledt bibelstudium

Hvad kræver det af Filemon at tage imod Onesimos som en bror?

Filemonbrevet er Paulus' appel angående Onesimos, en slavegjort mand, som Paulus er kommet til at betragte som en elsket bror. Brevet er rettet til en bredere kreds og beder Filemon om at tage imod Onesimos i lyset af deres fælles forhold i Kristus. Dets overtalelse gør forsoningen kostbar og konkret. Læs det med opmærksomhed på den ulige magt og på grænserne for, hvad den bevarede tekst fortæller os.

Læs brevet i dets sammenhæng

Paulus skriver som fange; fængselsbyen nævnes ikke, og både Rom og andre steder drøftes. At Paulus selv har skrevet brevet, er bredt anerkendt. Onesimos' navn optræder også i Kolossenserbrevet, hvilket forbinder brevene i den traditionelle rekonstruktion. Den udbredte historie om, at han var en bortløben slave, der havde stjålet fra Filemon, er en slutning, ikke en udtrykkelig beretning: Paulus omtaler betinget en uret eller en gæld uden at forklare, hvordan Onesimos kom til ham.

Bibelhenvisninger: Filemonbrevet 1,1–7 · Filemonbrevet 1,10–19 · Filemonbrevet 1,22–25

Kilder: primary, brown

Følg tankegangen

Brevet bevæger sig fra tak for Filemons kærlighed til en appel for Onesimos, et tilbud om at påtage sig en mulig gæld og afsluttende forventninger og hilsener. Det påbyder ikke udtrykkeligt en juridisk frigivelse, og fortolkere diskuterer, om Paulus' appel indebærer den. Den begrænsning bør erkendes sammen med brevets stærke udfordring til ikke at behandle en medtroende blot som ejendom. Kristent søskendskab må ikke bruges til at skjule tvang eller til at romantisere antikkens slaveri.

Bibelhenvisninger: Filemonbrevet 1,8–21

Kilder: primary

En personlig appel i et fællesskab

Filemonbrevet 1,1–7

Paulus' hilsen omfatter Appia, Arkippus og menigheden, der samles i huset. Taksigelsen for Filemons kærlighed forbereder en appel, der har betydning for fællesskabet, selv om den henvender sig til ham personligt. De relationer, der nævnes i indledningen, minder os om, at private beslutninger om magt kan præge et helt fællesskabs liv.

Til eftertanke

Hvordan påvirker kredsen af modtagere den måde, du hører et tilsyneladende privat brev på?

Se Onesimos som en bror

Filemonbrevet 1,8–16

Paulus appellerer i kærlighed og beskriver Onesimos som kær for ham. Hans anmodning stiller kristent søskendskab op imod at reducere et menneske til dets sociale status. Læg mærke til beretningens grænser: Onesimos' egen stemme er ikke bevaret, og afsnittet fortæller os ikke alle omstændighederne bag hans adskillelse fra Filemon.

Til eftertanke

Hvad ændrer sig, når det menneske, der tales om, skal tages imod som en elsket bror?

Gør velkomsten konkret

Filemonbrevet 1,17–21

Paulus beder Filemon om at tage imod Onesimos, som han ville tage imod Paulus selv, og tilbyder at påtage sig en mulig gæld. Hans formulering beviser ikke, at der fandt et tyveri sted. Forsoning indebærer materielt ansvar og en ændret behandling, ikke kun varme ord. Tekstens pres på Filemon bør undersøges sammen med dens ulige sociale sammenhæng.

Til eftertanke

Hvilke konkrete omkostninger og forpligtelser påtager Paulus sig for at gøre sin appel virkningsfuld?

En åben slutning og et fortsat ansvar

Filemonbrevet 1,22–25

Anmodningen om husly og medarbejdernes hilsener placerer appellen i et fortsat netværk. Intet bevaret svar fortæller her, hvad Filemon faktisk gjorde, og brevet påbyder ikke udtrykkeligt frigivelse. Drøft, hvad appellen ville kræve, uden at opfinde en slutning eller behandle fraværet af et påbud om afskaffelse som en godkendelse af slaveri.

Til eftertanke

Hvad kan du med god samvittighed sige, at brevet beder om, og hvad er fortsat ukendt om udfaldet?

Kilder

- [primary] Philemon; primary biblical text. Reading references only; no Bible text is reproduced in this resource. <https://ebible.org/eng-web/PHM.htm>
- [brown] Raymond E. Brown, An Introduction to the New Testament (Doubleday, 1997), chapter 21. Background and scholarly discussion; not an endorsement of every interpretation in this study.

Eget indhold og egne illustrationer: CC BY 4.0. Bibeltekst og materiale fra tredjepart er undtaget.

Pauline Letters · CC BY 4.0 · <https://paulineletters.com/da/explore/resources/study-philemon>